

[Till Innehållet](#)

[Skolverket logotyp](#)

- [Innehåll A-Ö](#)
- [Lättläst](#)
- [Languages](#)
- [Sök](#)

Undervisning

[Förskolan](#)

- [Läroplan](#)
- [Förskollärarlegitimation](#)
- [Stöd i arbetet](#)
- [Inspiration och reportage](#)
- [Kompetensutveckling](#)
- [Forskning](#)

[Förskoleklassen](#)

- [Läroplan](#)
- [Kartläggning](#)
- [Lärar- och förskollärarlegitimation](#)
- [Stöd i arbetet](#)
- [Inspiration och reportage](#)
- [Kompetensutveckling](#)
- [Forskning](#)

[Fritidshemmet](#)

- [Läroplan](#)
- [Lärar- och förskollärarlegitimation](#)
- [Inspiration och reportage](#)
- [Kompetensutveckling](#)
- [Stöd i arbetet](#)
- [Forskning](#)

[Grundskolan](#)

- [Läroplan och kursplaner](#)
- [Bedömning](#)
- [Nationella prov](#)
- [Betyg](#)
- [IUP med omdömen](#)
- [Lärarlegitimation](#)

[Anpassade grundskolan](#)

- [Läroplan och kursplaner](#)
- [Bedömning](#)
- [IUP med omdömen](#)
- [Betyg](#)
- [Lärarlegitimation](#)

[Specialskolan](#)

- [Läroplan och kursplaner](#)
- [Bedömning](#)
- [Nationella prov](#)
- [IUP med omdömen](#)
- [Betyg](#)
- [Lärarlegitimation](#)

[Sameskolan](#)

- [Läroplan och kursplaner](#)
- [Bedömning](#)
- [Nationella prov](#)
- [IUP med omdömen](#)
- [Betyg](#)
- [Lärarlegitimation](#)

[Gymnasieskolan](#)

- [Läroplan, program och ämnen](#)
- [Bedömning](#)

- [Nationella prov](#)
- [Betyg](#)
- [Lärarlegitimation](#)

[Anpassade gymnasieskolan](#)

- [Läroplan, program och ämnen](#)
- [Betyg](#)
- [Lärarlegitimation](#)

- [Stöd i arbetet](#)

[Vuxenutbildningen](#)

- [Komvux i svenska för invandrare \(sfi\)](#)
- [Komvux på grundläggande nivå](#)
- [Komvux på gymnasial nivå](#)
- [Komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå](#)
- [Komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå](#)

[Dansarutbildningen](#)

- [Läroplan och kursplan](#)
- [Bedömning](#)
- [Betyg](#)
- [Nationella prov](#)

Skolutveckling

- [Leda och organisera](#)
- [Kvalitetsarbete](#)
- [Digitala nationella prov](#)
- [Säkerhet och krisberedskap](#)
- [Statsbidrag](#)
- [Forskning och utvärderingar](#)
- [Statistik](#)
- [Kurser och utbildningar](#)
- [Inspiration och stöd i arbetet](#)
- [Anordna och administrera utbildning](#)
- [Nationella skolutvecklingsprogram](#)

Regler och ansvar

- [Ansvar i skolfrågor](#)
- [Förändringar inom skolområdet](#)
- [Skollagen och förordningar](#)
- [Allmänna råd](#)
- [Sök förordningar och föreskrifter \(SKOLFS\)](#)
- [Så styrs skolan](#)
- [Lärar- och förskollärarlegitimation](#)
- [Barnkonventionen](#)

För dig som ...

- [Vill bli lärare](#)
- [Är arbetsgivare](#)
- [Är elev, förälder eller vårdnadshavare](#)
- [Är skolbibliotekarie](#)
- [Är studie- och yrkesvägledare](#)

Om oss

- [Kontakta oss](#)
- [Vår verksamhet](#)
- [Organisation](#)
- [Jobba hos oss](#)
- [Kalender](#)
- [Publikationer](#)
- [Nyhetsbrev och sociala medier](#)
- [Hantering av personuppgifter](#)
- [Öppna data](#)
- [Press](#)
- [Aktuellt](#)
- [Innehåll A-Ö](#)

- [Lättläst](#)
- [Languages](#)
- [Start](#)
- › Regler och ansvar
- › [Ansvar i skolfrågor](#)
- › Antagning till gymnasieskolan

Öppna innehållsförteckningen

Stäng innehållsförteckningen

- [Behörighet och urval](#)
- [Introduktionsprogram](#)
- [Elever från utlandet](#)
- [Individuell studieplan](#)
- [Rätt att fullfölja utbildningen](#)
- [Andra frågor om utbildningen](#)

Vissa flyktingar från Ukraina kan nu bli folkbokförda. Den som uppfyller kraven för att bli folkbokförd har samma rätt till utbildning som andra personer som är eller ska vara folkbokförda här i landet, och barn som ska vara folkbokförda omfattas av skolplikt i Sverige.

[Läs mer om detta här](#)

Det är Skatteverket som beslutar om folkbokföring.

[Information om folkbokföring av personer från Ukraina, Skatteverkets webbplats](#) [Länk till annan webbplats.](#)

Antagning till gymnasieskolan

Den som har slutat grundskolan eller motsvarande utbildning får börja i gymnasieskolan senast vårterminen det år då hen fyller 20 år. Här kan du läsa om regelverket kring antagning till gymnasieskolan.

Behörighet och urval

Vilka ungdomar tillhör målgruppen för gymnasieskolan?

Gymnasieskolan är öppen för ungdomar som är bosatta i Sverige och har avslutat sin grundskoleutbildning eller motsvarande utbildning. För att ha rätt att gå i gymnasieskolan måste en ungdom påbörja utbildningen senast under det första kalenderhalvåret det år hen fyller 20 år. För Rh-anpassad utbildning gäller att ungdomen ska påbörja utbildningen senast under det första kalenderhalvåret det år hen fyller 21 år.

En elev som har börjat läsa på ett nationellt program har rätt att fullfölja sin utbildning. Det innebär att eleven kan fullfölja sin utbildning efter 20 års ålder. En elev som har börjat läsa på ett introduktionsprogram har också rätt att fullfölja sin utbildning, på det aktuella introduktionsprogrammet eller på ett annat introduktionsprogram.

Källor: 15 kapitlet 5 §, 16 kapitlet 37 § och 17 kapitlet 15 § skollagen.

[Rh-anpassad utbildning](#)

Har ungdomar som är asylsökande eller som har fått uppehållstillstånd med tillfälligt skydd som inte ska vara folkbokförda rätt att påbörja utbildning i gymnasieskolan efter att de fyllt 18 år?

Nej, asylsökande ungdomar och ungdomar som har ansökt om eller fått uppehållstillstånd med tillfälligt skydd som inte ska vara folkbokförda i Sverige har endast rätt till utbildning i gymnasieskolan om utbildningen har påbörjats innan de fyllt 18 år.

Källor: 29 kapitlet 2-3 §§ skollagen.

[Har asylsökande elever som läst på ett introduktionsprogram rätt att gå över till ett nationellt program efter att de fyllt 18 år?](#)

[Frågor och svar om utbildning för personer som flytt från Ukraina](#)

Vilka godkända betyg krävs till ett nationellt program i gymnasieskolan?

För behörighet till ett yrkesprogram krävs godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik och godkända betyg i minst fem andra ämnen. Det innebär att det krävs godkända betyg i sammanlagt åtta ämnen.

För behörighet till ett högskoleförberedande program krävs godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska, matematik och godkända betyg i minst nio andra ämnen. Det innebär att det krävs godkända betyg i sammanlagt tolv ämnen.

För ekonomiprogrammet, humanistiska programmet- och samhällsvetenskapsprogrammet ska fyra av de nio övriga godkända ämnena vara geografi, historia, samhällskunskap och religionskunskap.

För naturvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet ska tre av de nio övriga godkända ämnena vara biologi, fysik och kemi. För estetiska programmet är de nio ämnena valfria.

Källor: 15 kapitlet 5-6 §§ och 16 kapitlet 29-31 § skollagen samt 7 kapitlet 1 § gymnasieförordningen. Observera att svaret inte täcker in elever som antas via fri kvot eller elever som ges dispens på kravet på godkänt betyg i engelska.

En del utbildningar har särskilda inriktningar som startar första året. Hur görs urvalet till dessa?

Om antalet platser är färre än antalet sökande ska ett urval göras. Inför ansökan ska de sökande informeras om färdighetsprov eller fri kvot tillämpas och i så fall på vilket sätt. Om en utbildning kräver att den sökande har speciella färdigheter inom det estetiska området får det vid urvalet förutom till betyg också tas hänsyn till ett färdighetsprov. I vissa fall kan fri kvot tillämpas för ett begränsat och bestämt antal platser. Det betyder att vissa sökande på grund av särskilda omständigheter bör ges företräde framför övriga sökande eller kommer från skolor där betyg eller omdömen inte utan vidare kan jämföras med betygen från grundskolan. Exempel på sådana sökande kan vara de som har utländska betyg. Övriga platser ska fördelas med betygen som grund (meritvärde).

Inom de program som är indelade i nationella inriktningar, särskilda varianter eller gymnasiala lärlingsutbildningar som börjar det andra eller tredje läsåret fördelas eleverna inför det andra eller tredje läsåret på dessa studievägar.

Källor: 5 kapitlet 7-8 §§, 7 kapitlet 2- 5 §§ gymnasieförordningen.

Vad är ett meritvärde och hur räknar man ut det?

Meritvärde är summan av betygsvärdena för de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg. I meritvärdet får man räkna in betyg som man har fått genom provning.

Betygsvärdet räknas ut så här:

A: 20

B: 17,5

C: 15

D: 12,5

E: 10

F: 0

Källa: 7 kapitlet 4 § gymnasieförordningen.

[Vad är fri kvot och vem berörs av det?](#)

Kan man räkna med moderna språk och modersmål och öka meritvärdet?

Om en elev har fått betyg i moderna språk som språkval får den räkna detta som ett 17:e betyg för att öka meritvärdet.

En elev får tillgodoräkna sig betyg från ett nybörjarspråk inom skolans val och betyg från modersmål som ett av de 16 bästa betygen, men inte som ett 17:e betyg. Detta gäller även då eleven läst modersmål i stället för moderna språk.

Källa: 7 kapitlet 4 § gymnasieförordningen.

När görs antagning av eleverna?

Efter urvalet ska ansvariga för utbildningen preliminärt besluta om antagning. För de sökande som vid ansökningstillfället inte har slutfört grundskolan eller motsvarande utbildning ska höstterminsbetyget från den högsta årskursen vara urvalsgrund. Referenser från tidigare skolor får inte ligga till grund för urvalet eller antagningen. Det slutliga beslutet om antagning ska om möjligt fattas före den 1 juli det år utbildningen börjar.

Källa: 7 kapitlet 7 § gymnasieförordningen.

Får man ha färdighetsprov vid antagning till nationella program i gymnasieskolan?

Ja, om en utbildning kräver att den sökande har speciella färdigheter inom det estetiska området får det vid urvalet förutom till betyg också tas hänsyn till ett färdighetsprov.

Källa: 7 kapitlet 5 § gymnasieförordningen.

Vad gäller för särskilda varianter och riksrekryterande utbildningar?

Om den som driver skolan har fått tillstånd att bedriva en särskild variant inom ett nationellt program eller en riksrekryterande utbildning får man också ha särskilda förkunskapskrav och kompletterande urvalsgrunder.

Källor: 5 kapitlet 7-8 och 15-16 §§ gymnasieförordningen.

Vad gäller för de gymnasiala idrottsutbildningarna?

Till de gymnasiala idrottsutbildningarna gäller att den sökande som anses ha bäst förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen ska ges företräde vid urval till utbildningen. Vid urval till de nationella programmen gäller de vanliga bestämmelserna.

Källa: 5 kapitlet 26 § gymnasieförordningen.

Vad gäller för antagning till utbildning i gymnasieskolan där distansundervisning används för hela utbildningen?

Distansundervisning får användas för en hel utbildning i gymnasieskolan för en elev som inte kan delta i den ordinarie undervisningen på grund av en dokumenterad medicinsk, psykisk eller social problematik eller av andra särskilda skäl. Huvudmannen ska ha godkänts som utförare av utbildning där distansundervisning används.

För behörighet till en utbildning i gymnasieskolan där distansundervisning används för hela utbildningen gäller därutöver samma regler för behörighet som för övriga gymnasieskolan. Sådan distansutbildning är riksrekryterande vilket innebär att behöriga sökande från hela landet ska tas emot till utbildningen. Om fler sökande har tagits emot till utbildningen än det finns platser ska huvudmannen göra ett urval bland sökandena. Urvalet ska göras på grunder som Skolinspektionen godkänner.

För gymnasieskolor med offentlig huvudman gäller bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen avseende uppgifter om en sökandes personliga förhållanden i ärenden som rör mottagande till utbildning där distansundervisning används. Den som är eller har varit verksam inom en enskilt bedriven gymnasieskola omfattas av skollagens bestämmelser om tystnadsplikt, och får inte obehörigen röja sådana uppgifter om en sökandes personliga förhållanden.

Ett beslut om mottagande till gymnasieutbildning där distansundervisning används för hela utbildningen får överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd (ÖKN).

Källor: 22 kapitlet 8-9 och 13-15 §§, 28 kapitlet 12-13 samt 29 kapitlet 14 § skollagen.

[Vad gäller för mottagande till utbildning på introduktionsprogram där distansundervisning används för hela utbildningen?](#)

[Vad innebär det att man är bosatt i Sverige? Dölj Visa](#)

Att man är bosatt i Sverige innebär vid tillämpning av skollagen att man är eller ska vara folkbokförd här enligt folkbokföringslagen.

Det finns även personer som räknas som bosatta trots att de inte är eller ska vara folkbokförda i Sverige. Det gäller

1. personer som omfattas av 1 § första stycket eller 1 a § första stycket lagen om mottagande av asylsökande med flera, det vill säga bland andra asylsökande och personer som har ansökt om eller fått uppehållstillstånd med tillfälligt skydd och som inte är folkbokförda här i landet
2. personer som vistas i Sverige med stöd av tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kapitlet 15 § utlänningslagen, det vill säga sådana tidsbegränsade uppehållstillstånd som kan ges till personer som samarbetar med brottsutredande myndigheter för att en förundersökning eller huvudförhandling i brottmål ska kunna genomföras
3. personer som har rätt till utbildning eller annan verksamhet enligt skollagen till följd av EU-rätten, avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller avtalet mellan EU och dess medlemsstater och Schweiz om fri rörlighet för personer
4. familjemedlemmar till en person som tillhör en främmande makts beskickning eller lönade konsulat eller dess betjäning eller som avses i 4 § lagen om immunitet och privilegier och som inte omfattas av punkt 3, exempelvis familjemedlemmar till diplomater från tredje land
5. personer som vistas i Sverige utan stöd av myndighetsbeslut eller författning, ibland kallade papperslösa.

Personer som tillhör någon av dessa kategorier har rätt till utbildning i Sverige trots att de inte är eller ska vara folkbokförda här. Men rätten till utbildning är begränsad för de flesta av kategorierna, till skillnad från personer som är eller ska vara folkbokförda här och som därmed har rätt till utbildning i Sverige fullt ut. I vilken utsträckning en person har rätt till utbildning beror alltså på vilken kategori hen tillhör.

Källa: 29 kapitlet 2–3 §§ skollagen.

[Mer om folkbokföring på Skatteverkets webbplats Länk till annan webbplats, öppnas i nytt fönster.](#)

Introduktionsprogram

Vilket ansvar har hemkommunen att erbjuda utbildning på introduktionsprogram?

Hemkommunen ansvarar för att alla behöriga ungdomar i hemkommunen erbjuds programinriktat val, yrkesintroduktion, individuellt alternativ och språkintröduktion. Erbjudandet om programinriktat val ska avse utbildningar som är inriktade mot ett allsidigt urval av de nationella program som kommunen anordnar eller erbjuder genom samverkansavtal.

Hemkommunen ansvarar också för att elever från anpassade grundskolan erbjuds yrkesintroduktion och individuellt alternativ om de önskar sådan utbildning. Om det med hänsyn till elevens bästa finns synnerliga skäl, det vill säga mycket starka skäl, behöver hemkommunen dock inte erbjuda sådan utbildning till elever från anpassade grundskolan. Hemkommunen får även erbjuda språkintröduktion till elever som tillhör anpassade gymnasieskolans målgrupp.

Källa: 17 kapitlet 16 § skollagen.

Får en region anordna utbildning på introduktionsprogram?

Ja, en region som anordnar ett nationellt program får anordna programinriktat val som är inriktat mot det nationella programmet. Efter överenskommelse med en kommun får en region också anordna yrkesintroduktion eller individuellt alternativ.

Källor: 17 kapitlet 17-18 §§ skollagen.

Vilka introduktionsprogram får en fristående gymnasieskola erbjuda?

En fristående gymnasieskola som anordnar ett nationellt program får anordna programinriktat val som är inriktat mot det nationella programmet, individuellt alternativ och språkintröduktion.

En fristående gymnasieskola som anordnar ett yrkesprogram får också anordna yrkesintröduktion.

Källa: 17 kapitlet 28 § skollagen.

Vilka behörighetskrav finns för de olika intröduktionsprogrammen?

Programinriktat val

En elev får gå programinriktat val om hen inte har alla de godkända betyg som krävs för behörighet till det nationella program hen vill läsa på. För att få det måste hen ha godkända betyg från grundskolan i svenska eller svenska som andraspråk och i något av dessa alternativ:

- engelska eller matematik samt minst fyra andra ämnen
- engelska och matematik samt minst tre andra ämnen.

Källa: 17 kapitlet 10 § skollagen.

[Mer om programinriktat val](#)

Yrkesintröduktion

En elev får gå yrkesintröduktion om hen saknar de godkända betyg som krävs för behörighet till ett yrkesprogram. Men man får inte gå på yrkesintröduktion om man ska gå på språkintröduktion. Om det finns synnerliga, alltså extra starka, skäl får elever som är behöriga till ett yrkesprogram ändå gå på yrkesintröduktion. Yrkesintröduktion kan exempelvis framstå som det enda alternativet för en elev som, trots anpassningar och omfattande stödinsatser från skolans sida, är på väg att helt avbryta sin gymnasieutbildning.

Källa: 17 kapitlet 11 § skollagen och proposition 2009/10:165 Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet sidorna 449–451 och 807.

[Mer om yrkesintröduktion](#)

Individuellt alternativ

En elev får gå individuellt alternativ om hen saknar de godkända betyg som krävs för behörighet till ett yrkesprogram. Men man får inte gå på individuellt alternativ om man ska gå på språkintröduktion. Om det finns synnerliga, alltså extra starka, skäl får elever som är behöriga till ett yrkesprogram ändå gå på individuellt alternativ. Individuellt alternativ kan exempelvis framstå som det enda alternativet för en elev som, trots anpassningar och omfattande stödinsatser från skolans sida, är på väg att helt avbryta sin gymnasieutbildning.

Källa: 17 kapitlet 11 § skollagen och proposition 2009/10:165 Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet sidorna 449–451 och 807.

[Mer om individuellt alternativ](#)

Språkintröduktion

En nyanländ ungdom får gå språkintröduktion om hen

- inte har de godkända betyg som krävs för att få behörighet till ett yrkesprogram
- behöver en utbildning med tyngdpunkt i det svenska språket för att gå vidare i gymnasieskolan eller till någon annan utbildning.

Om det finns särskilda skäl får även andra elever gå språkintröduktion.

Källa: 17 kapitlet 12 § skollagen.

[Mer om språkintröduktion](#)

Hur ska huvudmannen göra urvalet till intröduktionsprogram?

Om antalet platser är färre än antalet sökande till programinriktat val eller yrkesintröduktion som anordnas för en grupp elever ska huvudmannen göra ett urval på samma sätt som för nationella program.

Urvalet ska göras sakligt och opartiskt. Referenser från tidigare skolor får inte ligga till grund för urvalet eller antagningen. Inför ansökan ska de sökande informeras om man använder färdighetsprov eller fri kvot och i så fall på vilket sätt.

Källa: 6 kapitlet 1 § gymnasieförordningen.

Vad gäller för mottagande till utbildning på intröduktionsprogram där distansundervisning används för hela utbildningen?

Distansundervisning får användas för en hel utbildning i gymnasieskolan, inklusive en hel utbildning på introduktionsprogram, för en elev som inte kan delta i den ordinarie undervisningen på grund av en dokumenterad medicinsk, psykisk eller social problematik eller av andra särskilda skäl. Huvudmannen ska ha godkänts som utförare av utbildning där distansundervisning används.

För behörighet till en utbildning i gymnasieskolan där distansundervisning används för hela utbildningen gäller därutöver samma regler för behörighet som för övriga gymnasieskolan. Gymnasieutbildning där distansundervisning används för hela utbildningen är riksrekryterande vilket innebär att behöriga sökande från hela landet ska tas emot till utbildningen. Huvudmannen är dock bara skyldig att ta emot en sökande till en utbildning som avser programinriktat val som har utformats för en enskild elev, yrkesintroduktion, individuellt alternativ eller språkintröduktion om huvudmannen och den sökandes hemkommun har kommit överens om ersättningen.

Om fler sökande har tagits emot till utbildning i gymnasieskolan där distansundervisning används för hela utbildningen än det finns platser i utbildningen ska huvudmannen göra ett urval bland mottagna sökande. Urvalet ska göras på grunder som Skolinspektionen godkänner.

För gymnasieskolor med offentlig huvudman gäller bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen avseende uppgifter om en sökandes personliga förhållanden i ärenden som rör mottagande till utbildning där distansundervisning används. Den som är eller har varit verksam inom en enskilt bedriven gymnasieskola omfattas av skollagens bestämmelser om tystnadsplikt, och får inte obehörigen röja sådana uppgifter om en sökandes personliga förhållanden.

Ett beslut om mottagande till gymnasieutbildning där distansundervisning används för hela utbildningen får överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd (ÖKN).

Källor: 22 kapitlet 8 och 13-15 §§, 28 kapitlet 12-13 §§ och 29 kapitlet 14 § skollagen.

Hur länge får man gå på ett introduktionsprogram?

Skollagen reglerar inte hur länge man får gå på ett introduktionsprogram. Det är elevens mål med utbildningen och huvudmannens plan för utbildning som har störst betydelse för planeringen av både innehåll och längd.

Utbildningen på ett introduktionsprogram ska följa en plan som bestämts av huvudmannen. En elev som har börjat på ett introduktionsprogram har rätt att gå klart utbildningen enligt huvudmannens utbildningsplan som gällde när utbildningen inleddes och enligt den individuella studieplanen. En elev som har börjat på ett introduktionsprogram har också rätt att gå klart sin utbildning på ett annat introduktionsprogram.

En plan för utbildningen ska bland annat innehålla information om utbildningens syfte, längd och huvudsakliga innehåll. Om eleven har gått med på att planen ändras har eleven rätt att fullfölja utbildningen enligt den ändrade planen. Den individuella studieplanen får en extra viktig funktion för elever på introduktionsprogrammen eftersom det där saknas nationellt fastställda programstrukturer och examensmål.

Källor: 17 kapitlet 7 och 15 §§ skollagen samt 1 kapitlet 7 § gymnasieförordningen.

[Vilken rätt har en elev att gå klart sin utbildning på ett introduktionsprogram?](#)

Indikationer om tillhörighet till målgruppen för anpassade gymnasieskolan vid bedömning av en nyanländ elevs kunskaper

[Vad gäller om det vid bedömningen av en elevs kunskaper vid mottagande till språkintröduktion finns indikationer på att eleven tillhör målgruppen för anpassade gymnasieskolan?](#)

Elever från utlandet

Kan en sökande från utlandet antas till gymnasieskolan?

En sökande som har utländsk utbildning som motsvarar grundskolan kan under vissa omständigheter bli antagen till gymnasieskolan. För att tas emot behöver den sökande uppfylla behörighetskraven för utbildningen. Det behöver också finnas plats på den sökta utbildningen.

Det vanligaste är att en sökande med utländsk utbildning ingår i en så kallad fri kvot, som innebär att ett begränsat antal platser ska avsättas för dem som på grund av särskilda omständigheter bör ges företräde framför de övriga sökande, eller kommer från skolenheter vilkas betyg eller omdömen inte utan vidare kan jämföras med betygen från grundskolan.

En sökande med utländsk utbildning motsvarande grundskolan måste också vara behörig till gymnasieskolan. En sökande som på annat sätt än genom grundskolestudier har förvärvat likvärdiga kunskaper i ett ämne ska vid tillämpningen av behörighetsreglerna anses ha godkänt betyg i ämnet. Vidare ska godkänt betyg i svenska som andraspråk likställas med godkänt betyg i svenska vid tillämpningen av behörighetsreglerna.

I en del fall når en sökande med utländsk utbildning motsvarande grundskolan inte behörighetskraven. Den sökande kan exempelvis behöva få ett godkänt betyg i svenska eller svenska som andraspråk, om han eller hon inte läst svenska utomlands. Ibland behöver en sökande komplettera fler ämnen än så. Då finns möjlighet att gå på ett introduktionsprogram, exempelvis språkintröduktion. På introduktionsprogrammet kan eleven läsa både grundskoleämnen och gymnasiekurser.

Det går att få dispens på kravet på godkänt betyg i engelska för att bli behörig till gymnasieskolan. I sådana fall krävs det att man på grund av speciella personliga förhållanden inte har haft möjlighet att delta i undervisning i engelska under en betydande del av sin tid i grundskolan eller motsvarande utbildning, till exempel utländsk utbildning. Man ska också ha förutsättningar att klara studierna på det program man sökt.

Källor: 16 kapitlet 29-33 §§ skollagen samt 7 kapitlet 3 § och 12 kapitlet 11 § gymnasieförordningen. Se även 15 kapitlet 5-6 §§ skollagen för bestämmelser om målgruppen för gymnasieskolan.

Vad är fri kvot och vem berörs av det?

Fri kvot innebär att ett begränsat antal platser ska avsättas för dem som på grund av särskilda omständigheter bör ges företräde framför de övriga sökande, eller kommer från skolenheter vilkas betyg eller omdömen inte utan vidare kan jämföras med betygen från grundskolan.

Det är vanligt att sökande som gått utländsk utbildning motsvarande grundskolan ingår i den fria kvoten. För att antas till utbildningen måste de också vara behöriga till utbildningen, det vill säga ha godkända betyg i vissa ämnen alternativt ha skaffat likvärdiga kunskaper i ämnena och på det sättet anses ha godkända betyg.

Källa: 7 kapitlet 3 § gymnasieförordningen.

Går det att vid antagning till ett nationellt program göra undantag på kravet på godkänt betyg i engelska från grundskolan?

Det går att få dispens från kravet på godkänt i engelska om man på grund av speciella personliga förhållanden inte har haft möjlighet att delta i undervisning i engelska under en betydande del av sin tid i grundskolan eller motsvarande utbildning, till exempel utländsk utbildning. Man ska också ha förutsättningar att klara studierna på programmet man sökt.

För att få en gymnasieexamen krävs godkänt betyg i vissa kurser i engelska, i form av Engelska 5 på yrkesprogrammen och Engelska 5 och 6 på de högskoleförberedande programmen. En elev som antas med dispens för engelska ska erbjudas undervisning i engelska på grundskolenivå i gymnasieskolan för att kunna delta i gymnasiekurserna i engelska. Detta gäller även om gymnasieskolan inte har introduktionsprogram.

Källor: 16 kapitlet 32 § skollagen och 4 kapitlet 9 § gymnasieförordningen.

Individuell studieplan

Vilka elever ska ha en individuell studieplan?

Alla elever i gymnasieskolan ska ha en individuell studieplan. Det gäller både för elever som läser på ett nationellt program i gymnasieskolan och för elever som läser på ett introduktionsprogram. Planen ska följa eleven genom hela utbildningen och revideras vid behov.

För elever på introduktionsprogram fyller den individuella studieplanen en extra viktig funktion, eftersom dessa program inte har några nationellt fastställda programstrukturer eller examensmål.

Källor: 16 kapitlet 25 § och 17 kapitlet 7 § skollagen samt läroplan för gymnasieskolan avsnitt 2.6.

Vad ska den individuella studieplanen innehålla?

En elevs individuella studieplan ska innehålla följande uppgifter:

- vilken studieväg eleven går på,
- de val av kurser som eleven har gjort,
- i förekommande fall de kurser som en elev som påbörjar sin utbildning på ett nationellt yrkesprogram höstterminen 2023 eller senare har valt bort,
- övriga kurser som ingår i elevens program,
- om eleven följer ett utökat program och i så fall vilka kurser som ligger utanför det fullständiga programmet,
- om eleven följer ett reducerat program och i så fall i vilken omfattning samt om möjligt vilka kurser som har tagits bort,
- om eleven följer ett individuellt anpassat program och i så fall vilka kurser som har bytts ut,
- när det är aktuellt, elevens studier i grundskolans ämnen, och
- om eleven får fjärrundervisning och i så fall i vilken utsträckning.

För elever på introduktionsprogram ska den individuella studieplanen dessutom innehålla uppgifter om

- utbildningens mål och längd,
- delar av kurser, annan yrkesinriktad utbildning, praktik och andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling och som är avsedda att ingå i utbildningen, och
- när det är aktuellt, det yrkesområde som utbildningen inriktas mot.

Källor: 1 kapitlet 7 § gymnasieförordningen och förordning (2022:1105) om ändring i gymnasieförordningen (2010:2039).

När och hur ska den individuella studieplanen tas fram?

Tanken är att den individuella studieplanen ska följa eleven genom hela utbildningen. Därför är det viktigt att den tas fram i dialog med eleven och utformas utifrån elevens önskemål, behov och intressen så långt det är möjligt. För elever på introduktionsprogram fyller den individuella studieplanen en extra viktig funktion, eftersom dessa program inte har några nationellt fastställda programstrukturer eller examensmål.

Vid vilken tidpunkt den individuella studieplanen senast ska ha tagits fram är inte närmare reglerat, förutom för nyanlända elever som tagits emot till språkinträdning. Men eftersom den individuella studieplanen är av central betydelse för elevens utbildning bör det ske så snart som möjligt efter att eleven tagits emot till det aktuella programmet.

För nyanlända elever som tas emot till språkintröduktion ska en individuell studieplan tas fram inom två månader från att de tagits emot till programmet. Men först ska huvudmannen göra en bedömning av elevens kunskaper. Resultatet av bedömningen ska sedan ligga till grund för den individuella studieplanen. Därför måste bedömningen göras skyndsamt. Men en bedömning av elevens kunskaper behöver inte göras om det är uppenbart onödigt. Elevens kunskaper kan till exempel nyligen ha bedömts i grundskolan, eller så kan det finnas andra faktorer i elevens bakgrund som gör att en bedömning inte behövs. Det är huvudmannen som ansvarar för den inledande bedömningen av elevens kunskaper. Huvudmannen ska också löpande bedöma elevens kunskapsutveckling, för att eleven så snart som möjligt ska komma vidare i sin utbildning.

Källor: 2 kapitlet 8 § och 17 kapitlet 14 a § skollagen, 6 kapitlet 7 § gymnasieförordningen, läroplan för gymnasieskolan avsnitt 2.6 samt proposition 2017/18:183 En gymnasieutbildning för alla sidan 147.

[Vem räknas som nyanländ enligt skollagen?](#)

Vem beslutar om den individuella studieplanen?

Det är rektorn som ansvarar för att en individuell studieplan tas fram för varje elev och för att detta görs i dialog med eleven. Rektorn är också den som vid behov beslutar om ändringar i den individuella studieplanen.

Källor: 16 kapitlet 25 § och 17 kapitlet 7 § skollagen samt läroplan för gymnasieskolan avsnitt 2.6.

Kan man göra ändringar i den individuella studieplanen och i så fall hur sent?

Utgångspunkten är att varje elev ska ha en planerad studiegång och att det har beslutats på förhand vilka kurser eleven ska läsa. Men ibland kan det finnas behov av att göra ändringar i elevens individuella studieplan. Hur sent man får göra sådana ändringar är inte reglerat, förutom när det gäller beslut om individuellt anpassat program. Det är rektorn som beslutar om ändringar i en elevs individuella studieplan.

Källor: 16 kapitlet 25 § och 17 kapitlet 7 § skollagen, 9 kapitlet 4 § gymnasieförordningen samt läroplan för gymnasieskolan avsnitt 2.6.

[Om individuellt anpassat program](#)

Rätt att fullfölja utbildningen

Vilken rätt har en elev att gå klart sin gymnasieutbildning på ett nationellt program, en nationell inriktning, särskilda varianter eller gymnasial lärlingsutbildning?

En elev som börjat på en utbildning på ett nationellt program, en nationell inriktning, en särskild variant eller gymnasial lärlingsutbildning har rätt att fullfölja den. Det gäller även om förhållanden som låg till grund för mottagandet ändras under studietiden. Om lämplig arbetsplatsförlagd utbildning inte längre kan anordnas inom lärlingsutbildning ska eleven i stället erbjudas att fullfölja sin utbildning genom skolförlagd utbildning på det aktuella programmet, eller om det inte är möjligt, på ett annat yrkesprogram.

Om huvudmannen erbjudit en elev att senare antas till en nationell inriktning, särskild variant eller gymnasial lärlingsutbildning har eleven som påbörjat ett program rätt att fullfölja den utbildningen.

En elev som har börjat på ett nationellt program eller en nationell inriktning och som sedan flyttar från kommunen eller samverkansområdet för utbildningen, har rätt att fullfölja utbildningen på programmet eller inriktningen om den nya hemkommunen erbjuder utbildningen.

Om den nya hemkommunen inte erbjuder utbildningen har eleven rätt att efter eget val fullfölja sin utbildning i en annan kommun som anordnar utbildningen.

Källor: 16 kapitlet 37–39 §§ och 16 kapitlet 49 § skollagen.

Har elever som läser gymnasieutbildning på distans rätt att fullfölja genom skolförlagd utbildning, om de vill göra ett sådant byte?

En elev som har påbörjat en utbildning på ett nationellt program, en nationell inriktning eller ett introduktionsprogram där distansundervisning används för hela utbildningen har rätt att byta till skolförlagd utbildning om eleven önskar det. Det blir då hemkommunen som ansvarar för att eleven får fortsatt utbildning på det påbörjade programmet eller den påbörjade inriktningen, om hemkommunen erbjuder den aktuella utbildningen. Om hemkommunen inte erbjuder utbildningen har eleven rätt att efter eget val fullfölja sin utbildning med ordinarie undervisning i en annan kommun eller region som anordnar utbildningen.

Skollagens bestämmelser om rätten att fullfölja utbildning på ett nationellt program eller en nationell inriktning efter att en elev flyttat från kommunen eller samverkansområdet för utbildningen är inte tillämpliga vid gymnasieutbildning där distansundervisning används för hela utbildningen, i och med att sådan utbildning är riksrekryterande.

Källor: 16 kapitlet 49 §, 22 kapitlet 14 och 22 §§ skollagen samt proposition 2019/20:127 Fjärrundervisning, distansundervisning och vissa frågor om entreprenad, sidan 247.

Vilken rätt har en elev att gå klart sin utbildning på ett introduktionsprogram?

En elev som har börjat på ett introduktionsprogram har rätt att gå klart utbildningen hos en kommun eller huvudman för en fristående gymnasieskola enligt den plan som gällde när utbildningen började och enligt elevens individuella studieplan. Om eleven har gått med på att planen ändras har eleven rätt att gå klart utbildningen enligt den ändrade planen. En elev som har börjat på ett introduktionsprogram har också rätt att gå klart sin utbildning på ett annat introduktionsprogram.

Rätten att gå klart utbildningen gäller även efter ett studieuppehåll för studier utomlands under högst ett år.

En elev som har påbörjat ett introduktionsprogram där distansundervisning används för hela utbildningen har rätt att byta till skolförlagd utbildning om eleven önskar det. Det blir då hemkommunen som ansvarar för att eleven får fortsatt utbildning på det påbörjade introduktionsprogrammet.

Källor: 17 kapitlet 15 § och 22 kapitlet 22 § skollagen.

[Har elever som är asylsökande eller som har ansökt om eller fått ett uppehållstillstånd med tillfälligt skydd rätt att byta introduktionsprogram efter att de fyllt 18 år?](#)

[Har elever på introduktionsprogram som är asylsökande eller som har ansökt om eller fått ett uppehållstillstånd med tillfälligt skydd rätt att gå över till ett nationellt program efter att de fyllt 18 år?](#)

Om en elev som går på ett nationellt program, en nationell inriktning, särskilda varianter eller gymnasial lärlingsutbildning har för många underkända betyg eller för många streck, kan då skolan hindra eleven från att fortsätta andra eller tredje året i gymnasieskolan?

Nej, det finns inga bestämmelser som säger att en elev måste gå om ett läsår när det rör sig om gymnasieskolan.

En elev har rätt att fullfölja sin utbildning. Det finns därmed inget formellt hinder för att en elev går igenom gymnasieskolan med betyget F på en eller flera av kurserna.

Om en elev inte har fått lägst betyget E på en kurs har eleven rätt att gå om kursen en gång. Har eleven slutfört kursen två gånger och inte fått lägst betyget E får eleven gå om kursen ytterligare en gång, om det finns särskilda skäl. En elev som inte tidigare har fått betyg på en kurs, eller som har fått betyget F, har också rätt att genomgå provning i kursen vid den egna skolenheten. En provning i en kurs för att få ett betyg måste genomföras mot hela kursen, alltså mot samtliga delar av betygsgriterierna.

Om en elev har fått betyget F på en stor andel av kurserna under ett läsår får eleven, om det finns särskilda skäl, gå om också sådana kurser som eleven fått lägst betyget E på under läsåret.

En elev som har bytt studieväg får, om det finns särskilda skäl, gå om sådana kurser som eleven tidigare fått lägst betyget E på.

Källor: Om rätten att fullfölja sin utbildning och rätten att gå om en kurs: 16 kapitlet 37 § skollagen och 9 kapitlet 1-3 §§ gymnasieförordningen.

Har en elev som går på ett introduktionsprogram rätt att gå klart sin utbildning även om hen flyttar till en annan kommun?

En elev har rätt att gå klart ett introduktionsprogram som hen påbörjat eller något annat nytt introduktionsprogram. Rätten gäller i första hand hos den nya hemkommunen, eftersom det bara är hemkommunen som ansvarar för att erbjuda alla behöriga ungdomar introduktionsprogram. Eleven kan också ha rätt att gå klart sin utbildning på en fristående gymnasieskola om hen uppfyller kraven.

Källor: 17 kapitlet 15 och 29–30 §§ skollagen.

Vilken utbildningsplan gäller för en elev som går på ett introduktionsprogram och flyttar till annan kommun?

Det är utbildningsplanen hos den nya huvudmannen som gäller för elevens fortsatta utbildning.

Källor: 17 kapitlet 15 § skollagen.

Andra frågor om utbildningen

Kan man antas till gymnasieskolan vid ett senare tillfälle än när utbildningen börjar?

I gymnasieskolan får man anta en elev även efter att utbildningen börjat. Det krävs dock att det finns plats på studievägen och att eleven är behörig och har de kunskaper och färdigheter som krävs för att tillgodogöra sig undervisningen.

Det innebär bland annat att eleven måste uppfylla ålderskravet för att bli antagen.

I samband med antagningen får man besluta att eleven ska göra ett inträdesprov för att visa att han eller hon har de kunskaper och färdigheter som krävs.

Källa: 7 kapitlet 8 § gymnasieförordningen.

Kan man byta program eller inriktning?

Ja, man får besluta att eleven ska få byta studieväg efter det att eleven har fått yttra sig, om eleven uppfyller behörighetskraven för den önskade studievägen. Om eleven inte har fyllt 18 år ska även elevens vårdnadshavare yttra sig.

Källa: 7 kapitlet 9 § gymnasieförordningen.

Kan en elev få gå längre tid än tre år i gymnasieskolan?

[Förlängd undervisning i gymnasieskolan](#)

När kan en frånvarande elev skrivas ut från utbildningen?

En elev som har påbörjat en utbildning och därefter har uteblivit från den under mer än en månad i följd ska anses ha avslutat utbildningen. Det gäller om frånvaron inte berott på sjukdom eller beviljad ledighet. Rektorn får dock besluta att eleven inte ska anses ha avslutat utbildningen om det finns synnerliga skäl,

det vill säga mycket starka skäl.

Om en elev som inte fyllt 20 år utan giltigt skäl är frånvarande i betydande utsträckning ska huvudmannen för utbildningen snarast meddela det till hemkommunen. Denna skyldighet påverkar inte huvudmannens ansvar att ge stöd eller särskilt stöd till eleven. När en elev slutar vid en gymnasieskola med en annan huvudman än hemkommunen, ska huvudmannen snarast meddela det till hemkommunen.

Källor: 15 kapitlet 15 § skollagen och 12 kapitlet 3 och 4 a § gymnasieförordningen.

[Frånvaro i skolan](#)

[Ledighet i frivilliga skolformer](#)

Vad gäller för en elev som inte kommer de första dagarna på utbildningen den första terminen?

En elev anses ha avslutat sin utbildning om eleven inte kommer till den utbildning som eleven har antagits till och inte heller anmäler giltig orsak att utebli inom tre dagar efter det att den första terminen har startat.

När en elev börjar eller slutar vid en gymnasieskola med en annan ansvarig huvudman än hemkommunen, ska huvudmannen snarast meddela detta till hemkommunen.

Källor: 12 kapitlet 3 § gymnasieförordningen och 15 kapitlet 15 § skollagen.

Vad gäller om en elev vill hoppa av sin utbildning?

En elev som vill avsluta sin utbildning anmäler till rektorn att han eller hon vill avsluta utbildningen utan att slutföra den. En elev som inte har fyllt 18 år ska visa att vårdnadshavaren samtycker till att eleven slutar i förtid.

När en elev börjar eller slutar vid en gymnasieskola med en annan ansvarig huvudman än hemkommunen, ska huvudmannen snarast meddela detta till hemkommunen.

Källor: 12 kapitlet 4 § gymnasieförordningen och 15 kapitlet 15 § skollagen.

Senast uppdaterad 02 juli 2024

Innehåll på denna sida

Statistik

[Elevstatistik](#)

Här hittar du Skolverkets statistik, bland annat statistik om hur många elever som går i gymnasieskolan.

Regler och ansvar

[Rätt och behörighet till komvux på gymnasial nivå](#)

Här hittar du svar på de vanligaste frågorna om vad som gäller för kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå.

- [Start](#)
- › Regler och ansvar
- › [Ansvar i skolfrågor](#)
- › Antagning till gymnasieskolan

/

[Till toppen](#)